

«Mottakernavn»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»
«Kontakt»

Saksbehandlar, innvalstelefon

Annhild Merete Lorentzen,

Informasjon om sentralt gitt eksamen i grunnskolen 2023

Statsforvaltaren ber om at postmottak i kommunen distribuerer vedlagde skriv til skolefagleg ansvarleg (eksamensansvarleg på kommunenivå).

Skolefagleg ansvarleg/eksamensansvarleg har ansvar for å distribuere vidare til

- Skolar med ungdomstrinn (eksamensansvarleg/rektor)
- Vaksenopplæringsentra (eksamensansvarleg/rektor)
- Friskolar med ungdomstrinn (eksamensansvarleg/rektor)

Dette brevet inneheld informasjon om:

1. Skolen må gjere elevane kjende med eksamen
2. Påmelding av kandidatar i PAS-eksamen
3. Forslag til fagpersonar som sensor
  - a) om oppdatering av fagpersonregisteret
  - b) sensorskoleringar
  - c) fellessensur
4. Om nettbaserte hjelpemiddel til eksamen
5. Komande møter om eksamen

PAS-Eksamen opnar 24. januar.

Vi viser også til Utdanningsdirektoratet (Udir) si nettside der de finn meir utfyllande og [generell informasjon om eksamen](#) og om å [administrere eksamen](#). Her finner de all informasjon om datoar og ein gjennomgang av planlegging, gjennomføring og oppfølging av eksamen.

I tillegg er det verd å merke seg Udir sin rapport [Erfaringer og vurderinger med eksamen 2022 og prioriteringer for 2023](#) (05.01.23) som oppsummerer arbeidet med eksamen for 2022, samt skildrar prioriteringane framover mot vårens eksamenar.

Statsforvaltaren kjem i tillegg kjem med meir utfyllande informasjon på [Eksamensmøtet 2023](#) på Teams 8. februar. Vi viser også til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal si nettside om [Eksamen og vurdering](#) der vi legg ut relevant informasjon frå oss.

1. Gjer elevane kjende med eksamen

Skoleeigar har ansvar for at elevane får informasjon om eksamen og kva det blir lagt vekt på i vurderinga jf. forskrift til oppl. § 3-23. Rektor må difor minne faglærarar i dei tre sentralt gitte faga på 10. trinn om at dei før eksamen gjer elevane kjende med aktuelle læreplanar i faga og endringar i eksamen etter LK20.

For faglærarar er Udir si side [Forberede og ta eksamen](#) særleg sentral. Det er også naturleg at elevane før eksamen får sjå filmen [Skal du ta skriftlig eksamen?](#), øve seg på eksempeloppgåvene på Udir og at dei vert gjort kjent med nye eksamensrettleiingar og nye oppgåvespesifikke vurderingskriterier.

I Udirs artikkel [Endringer i eksamen etter LK20](#) finn de lenker til eksempeloppgåver, vurderingsrettleiing og nye vurderingskriterier i norsk, engelsk og matematikk for våren 2023. Sida vert oppdatert fortløpande. Ein kan også søke på [Finn eksamensoppgaver](#).

2. Påmelding av kandidatar i PAS-eksamen – frist 1. mars 2023

Vi presiserer at påmelding til eksamen føreset at kommunen har utført trekket av fag og elevar jf. forskrift til oppl. § 3-23. Sjå om [Trekking av eksamensfag](#) og rundskriv om [Trekking ved eksamen for grunnskole og videregående opplæring](#).

Kommunen skal sørge for at trekket fordelar seg jamt på fag og skolar over tid. Kommunen har også ansvar for trekket av fag og elevar for dei private skolane.

Sjå Utdanningsdirektoratet informasjon:

- [Påmelding av eksamenskandidater](#)
- Filmen [Finne eksamensmaterieil, registrere gruppeansvarleg, skrive ut kandidatnummer og passord og lage dagspassord](#)

Vi minner også om endringa i høve elevar med fritak frå vurdering i skriftleg sidemål jf. forskrift til oppl. § 3-19. Elevar med slikt fritak, skal berre ha ein eksamensdag i norsk. Dei skal no meldast opp til eksamen i hovudmål: fagkode NOR0218. Les meir om dette [HER](#).

Påmelding av kandidatar og bestilling av materieil til kandidatar med behov for [særskild tilrettelegging](#) skal gjerast i påmeldingsbiletet i PAS-eksamen innan 1. mars.

Dersom elevar bytar skole i perioden mellom påmelding og eksamen, må avgivarskolen sørge for at eleven vert fjerna frå si eksamensgruppe i PAS-eksamen. Den nye skolen kan då legge eleven til.

Ver merksam på at ved etterpåmeldingar av elevar i matematikk etter 1. mars må skolen sjølv laste ned eksamensoppgåva frå PAS-eksamen.

Påmeldingar etter fristen og brukarstøtte skal skje tenesteveg:

Skole -> Kommune -> Statsforvaltar -> Utdanningsdirektoratet.

Kommunane har ansvar for brukarstøtte for skolar, inkludert vaksenopplæring og privatskolar, i eigen kommune.

3. Forslag til fagpersonar som sensor – frist 1. mars 2023

Deltaking i sensorkorpset er ei betydeleg kompetanseheving i LK20 og vurdering for den einsskild lærar, men også for skolen gjennom at lærarar med sensorerfaring tek med viktig kunnskap tilbake til skolen. Mange faglærarar er usikre grunna endringar i eksamen, men alle sensorar vil få grundig skoling.

Vi ønsker at flest mogleg skal få høve til å prøve seg som sensor. Vårt mål er å få ei blanding av røynde og nye sensorar, ei tilnærma lik fordeling mellom kjønn og best mogleg geografisk spreing. Vi har ikkje kjennskap til alle fagpersonar som er foreslått. Rektor si kvalitetssikring er difor svært viktig for sensuren. Rektor må difor vurdere om fagpersonen:

- har god innsikt i læreplanane og god vurderingskompetanse
- er fagleg dyktig og har undervisningskompetanse i faget
- har erfaring frå undervisning i avgangsklasse
- er ryddig og har ein påliteleg veremåte
- har god arbeidskapasitet og samarbeidsevne

I PAS-eksamen er det ikkje mogleg for rektor å gjere prioriteringar mellom lærarar/fag. Ved spesielle ønsker/prioriteringar, send oss ein e-post, så vil vi prøve å ta omsyn til dette.

Statsforvaltaren ser ut frå statistikk at vi har kommunar/skolar som ikkje har foreslått fagpersonar på fleire år, og vi oppmodar særleg desse til å motivere sine lærarar til å stille som fagpersonar/sensorar. Ei oppmoding går også til vaksenopplæringssentra om å arbeide aktivt for å få sine lærarar til å stille som sensorar.

Les meir på Utdanningsdirektoratet si nettside: [Foreslå fagpersonar som sensor](#)

a) Om oppdatering av fagpersonregisteret i PAS

Frist for å oppdatere skolen sitt fagpersonregister i PAS-eksamen: **1. mars.**

- Begynn med å rydde i fagkodar:
  1. Fjern utgåtte/gamle kodar frå LK06
  2. Legg inn nye fagkodar:
    - Matematikk: **MAT0015**
    - Engelsk: **ENG0030**
    - Norsk: **NOR0218** (hovudmål) og **NOR0219** (sidemål).
- Dersom fagpersonar allereie er registrert under fana «fagpersonar», må det hakast av for at dei skal bli foreslått som fagperson våren 2023. Sjekk at dei ligg inne med rett namn, mobilnummer og e-postadresse.
- Skal du legge til ny fagperson må du ha personnummer, mobilnummer og e-postadresse tilgjengeleg.
- Foreslå fag på fagpersonar:
  - Fagkode for matematikk: MAT0015
  - Fagkode for engelsk: ENG0030
  - Fagkodar i norsk: Huk av for begge: NOR0218 (HM) og NOR0219 (SM)

I år startar skoleringa av sensorane allereie i slutten av mars, difor vil fagpersonar som vert plukka ut til sensoroppdrag få melding om dette allereie innan medio mars gjennom oppnemningsbrevet frå statsforvaltaren og Udir. Meldinga vert sendt direkte til fagpersonen frå PAS-eksamen til den e-postadressa og mobilnummeret som er registrert.

Rektor vil sjå i PAS-eksamen om foreslegne fagpersonar har blitt oppnemnt som sensor.

b) Sensorskoleringar våren 2023

Grunna nye eksamenar etter LK20 vert sensorskoleringa i år forsterka:

- **Del 1** av sensorskoleringa er ei fysisk dagssamling med fagansvarlege frå Udir på Gardermoen tysdag **28. mars**. Tema: Ny digital gjennomføringsløyning, endring i læreplan og vurdering av eksamen.
- **Del 2** er ei forsterka sensorskolering på Scandic Alexandra, Molde måndag **5. juni**.

Det er forventa at fagpersonane som vert oppnemnt til sensorar møter på begge sensorskoleringane. Reiseutgifter og honorar for heile sensoroppdraget vert dekt av Statsforvaltaren/Udir. Vikarutgifter må skolen/kommunen dekke sjølv.

(Førehandssensuren med UDIR som oppmenn og varaoppmenn deltek på er lagt til 31. mai og 1. juni.)

c) Fellessensur

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har ansvar for alle dei tre faga i grunnskolen. Fellessensurmøtet i vår eksamensregion er fastsett til **onsdag 20. juni** i på Scandic Alexandra Hotel i Molde.

Eksamensresultata kan hentast i PAS så snart fellessensuren er gjennomført den 20. juni.

4. Om nettbaserte hjelpemiddel

Les om [Bruken av hjelpemidler](#) på Utdanningsdirektoratet si nettside.

Vi gjer også merksam på at det frå våren 2018 gjaldt nye, obligatoriske føringar for hjelpemiddelbruk til sentralt gitt eksamen i grunnskolen. Føringane inneheld minimumskrav og øvre tak for kor mange nettbaserte hjelpemiddel som skoleeigar skal tilby alle sine eksamenskandidatar. Vidare gjer dei greie for skoleeigar og skoleleiar sitt ansvar, samt moglege konsekvensar dersom elevane ikkje får tilgang til dei nettbaserte hjelpemidla. Dei nasjonale føringane finn de [HER](#).

5. Komande møter og informasjon om eksamen

Eksamensmøte 2023

Statsforvaltaren viser også til utsendt brev med invitasjon til teamsmøte/webinar om eksamen og vurdering **onsdag 8. februar, kl. 13.00-15.30**. Invitasjon er sendt til postmottak i kommunen. Vi har i tillegg sendt ut e-post til skolefagleg ansvarleg og skoleleiarar frå offentlege og private skolar med ungdomstrinn, samt vaksenopplæringssentra. Meir informasjon om møtet og påmelding på statsforvaltaren si nettside: [HER](#).

Utdanningsdirektoratet – Diverse møter, skoleringar og materiell

Det har tidlegare vore kommunisert at Udir hadde planar om eit ope webinar om endringar i eksamen i februar. For å gjere informasjonen meir fleksibel for skolane vil dette webinaret bli erstatta med informasjon på udir.no som kan nyttast når ein sjølv ønsker det eller det passar for skolen. I tillegg vert det i år satsa særleg på skolering av sensorane gjennom to skoleringar: Første skolering for grunnskolen 28. mars og forsterka sensorskolering i fylket i etterkant av gjennomført eksamen.

Utdanningsdirektoratet vil også arrangere møte for webinar for skoleeigarar og møte for IT-ansvarlege. Datoar for desse kjem.

Kontaktpersonar for eksamen:

Seniorrådgivar Annhild Lorentzen: tlf 71 25 85 96, e-post: anmlo@statsforvalteren.no

Rådgivar Tone Malme: tlf 71 25 85 66, e-post: fmmrtoma@statsforvalteren.no

Lukke til med eksamen 2023!

Med helsing

(e.f.)

Annhild Merete Lorentzen
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

Postboks 2500

6404

MOLDE

Mottakere:

Ålesund kommune	Postboks 1521	6025	ÅLESUND
Herøy kommune	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
Hustadvika kommune	Tingplassen 1	6440	ELNESVÅGEN
Sande kommune	Rådhuset	6084	LARSNES
Giske kommune	Rådhuset, Valderhaug 4	6050	VALDERØY
Vestnes kommune	Rådhuset	6390	VESTNES
Stranda kommune	Øyna 13	6200	STRANDA
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Aure kommune	Postboks 33	6689	AURE
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	MOLDE
Aukra kommune	Kommunehuset Nyjordvegen 12	6480	AUKRA
Volda kommune	Stormyra 2	6100	VOLDA
Ulstein kommune	Pb. 143	6067	ULSTEINVIK
Sula kommune	Postboks 280	6039	LANGEVÅG
Kristiansund kommune	Postboks 178	6501	KRISTIANSUND N
Ørsta kommune	Dalevegen 6	6153	ØRSTA
Vanylven kommune	Rådhuset	6143	FISKÅBYGD
Hareid kommune	Rådhusplassen 5	6060	HAREID

Sykkylven kommune
Rauma kommune
Averøy kommune
Gjemnes kommune
Tingvoll kommune
Sunndal kommune
Smøla kommune
Fjord kommune

Rådhuset, Kyrkjevegen 62
Vollan 8 A
Postboks 152, Bruhagen
Rådhuset, Nordmørsvegen 24
Midtvågvegen 2
Postboks 94
Postboks 34
Olavsgata 10

6230 SYKKYLVEN
6300 ÅNDALSNES
6538 AVERØY
6631 BATNFJORDSØRA
6630 TINGVOLL
6601 SUNNDALSØRA
6571 SMØLA
6210 VALLDAL